

Precursoras:

feminismes, càmera en
mà i arxiu a l'espatlla

Exposició

11.7-17.11.2024

Arran de la creació del grup Travelling Féministe al Centre audiovisual Simone de Beauvoir el 2014, que reunia historiadores, crítiques d'art i de cinema, comissàries i arxiveres, va néixer la idea de fer una exposició al voltant de Delphine Seyrig i els col·lectius de vídeo feministes a França. Entre el 2019 i el 2022 va tenir lloc la primera sèrie d'exposicions —LaM (Villeneuve-d'Ascq), Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía (Madrid), Kunsthalle Wien (Viena) i Württembergischer Kunstverein (Stuttgart)— comissariades per Nataša Petrešin-Bachelez i Giovanna Zapperi.

L'exposició que es presenta a la Filmoteca de Catalunya és una adaptació de la que es va poder veure, de setembre a desembre de 2023, a la Cité internationale des arts de París. Una nova proposta que explora la història cultural i visual del feminisme a la França dels anys setanta i vuitanta a través de la fundació del Centre audiovisual Simone de Beauvoir per tres dones —Delphine Seyrig, Carole Roussopoulos i Ioana Wieder—, establint un contrapunt amb la creació contemporània.

Els vídeos de Les Insoumuses, juntament amb els d'altres cineastes i col·lectius, esbossen les lluites de l'època —del dret a l'avortament i la llibertat sexual a la guerra del Vietnam o l'antipsiquiatria en un marc decididament internacional— i proposen un diàleg entre generacions de cineastes i artistes feministes que va més enllà de l'escena francesa. Així, l'exposició se centra en una història alternativa dels mitjans en què l'activisme i la cultura visual tenen un paper fonamental.

“Precursoras: feminismes, càmera en mà i arxiu a l'espatlla” ha estat concebuda per la Cité internationale des arts de París, centre de residència d'artistes, laboratori

d'idees, espai d'acollida i creació per excel·lència, i el Centre audiovisual Simone de Beauvoir de París, espai pioner per a l'arxiu, la producció i la distribució de vídeos feministes dedicats a la història de les dones i les persones *queer*, els seus drets, les seves lluites i les seves creacions. La proposta que es mostra a la Filmoteca de Catalunya incorpora algunes artistes catalanes com Eugènia Balcells, Pilar Aymerich, Fina Miralles o Mari Chordà, amb la voluntat per part de les tres institucions de treballar plegades per continuar escrivint aquesta història, que avui es prolonga gràcies a la intervenció de noves generacions d'artistes. Algunes d'elles, com Maria Klonaris i Katerina Thomadaki, Bouchra Khalili, Zanele Muholi, Rada Akbar, Paula Valero Comín o les integrants del col·lectiu Chimurenga, han estat residents a la Cité internationale des arts de París, o algunes de les seves peces formen part de les col·leccions del Centre audiovisual Simone de Beauvoir a París, com per exemple Lur Olaizola o Sarah Maldoror.

En un moment en què la condició de les dones i les persones *queer* empitjora en moltes parts del món, l'exposició, dividida en diversos àmbits —“Una història en curs”, “Apropiació feminista dels mitjans de comunicació”, “Lluites transnacionals”, “Contrarestar la normativitat”, i Pràctiques insubmises” - vol posar en valor el diàleg que s'estableix entre els treballs contemporanis i les obres històriques, imatges fetes amb les primeres càmeres i magnetoscòpis portàtils que manifesten la lluita de les dones i les persones *queer* per la seva emancipació i la seva llibertat.

Nataša Petrešin-Bachelez i Nicole Fernández Ferrer, comissàries

Una història en curs

A mitjan anys setanta, Delphine Seyrig, actriu, i Ioana Wieder, traductora, van conèixer Carole Roussopoulos, videasta i militant, i van signar diversos vídeos sota el nom col·lectiu de Les Insoumuses. Carole Roussopoulos és una de les primeres dones que va utilitzar el sistema de vídeo Portapak de Sony, disponible a França a finals dels anys seixanta. Amb el seu marit Paul, funda el col·lectiu militant Video Out abans d'unir-se a Les Insoumuses, els vídeos de les quals s'inscriuen en un context en què les dones s'apropriaven de les noves tecnologies de vídeo portàtil, en un gest de desobediència i emancipació.

El 1982, les tres dones funden el Centre audiovisual Simone de Beauvoir i, des del principi, es dediquen a produir, arxivar, distribuir i restaurar vídeos de directores franceses i internacionals, com també de diversos grups feministes. Nicole Fernández Ferrer, cocomissària d'aquesta exposició, es va unir a les fundadores del Centre des de la seva inauguració com a documentalista encarregada de l'arxiu. Els documents d'arxiu que es presenten aquí rememoren el context de la creació del Centre.

Els vídeos que es conserven al Centre audiovisual Simone de Beauvoir de París

des del principi proporcionen una cartografia de les lluites de l'època: el dret a la interrupció voluntària de l'embaràs, la llibertat sexual, les lluites dels moviments LGBT i de les treballadores de diferents sectors econòmics, les lluites de les treballadores sexuals, els drets dels presos i les preses polítiques, la lluita contra la tortura, contra la guerra del Vietnam i en suport de l'antipsiquiatria. Tot això va tenir lloc en un context transnacional en què es van crear i desenvolupar diferents col·lectius feministes gràcies a la interacció i la creació de xarxes que van arribar també, al context català.

Al 1976, entre el 27 i el 30 de maig, es van celebrar al Paraninfo de la Universitat de Barcelona les Primeres Jornades Catalanes de la Dona, on hi van assistir més de 4.000 dones provinents d'arreu del territori català i espanyol, amb perfils polítics i tendències feministes diverses. L'èxit d'aquestes jornades va desencadenar múltiples manifestacions en contra de la violència estructural cap a les dones. Les fotografies de Pilar Aymerich suposen un retrat imprescindible de les lluites feministes i l'efervesència del moment de canvi polític i social que s'estava vivint a Catalunya.

Delphine Seyrig: *L'invité du jeudi*, (Gilles Daude - Antenne 2, 1980). Institut national de l'audiovisuel (INA)

Apropiació feminista dels mitjans de comunicació

Les produccions de vídeo de Les Insoumuses mostren com les pràctiques visuals i mediàtiques sorgides de les experiències del moviment feminista permeten repensar la imatge i la mirada en el context d'una lluita per l'autonomia. Les tres dones del grup Les Insoumuses van sortir al carrer per documentar les manifestacions feministes massives i qüestionar el paper de les dones en les organitzacions polítiques i sindicals masculines [*Où est-ce qu'on se mai ? (Quin és el nostre lloc l'1 de maig?, 1976)*]. També van denunciar el que consideraven una manca de solidaritat d'altres organitzacions feministes, com *Éditions des Femmes [Il ne fait pas chaud (No fa calor, 1977)]*.

Enllaçant amb altres lluites històriques, el vídeo de Bouchra Khalili *Back to Abnormal (Tornar a l'anormalitat, 2020)*, concebut en l'esperit dels *cinétracts*, confronta el suport popular a les treballadores de la salut amb la violència policial durant la pandèmia a França.

Un dels resultats més destacables de les intervencions del grup en l'àmbit dels mitjans de comunicació és *Maso et Miso vont en bateau (Maso i Miso van en barca, 1976)*, en col·laboració amb Nadja Ringart, que combina humor i crítica social. Aquest vídeo parodia un programa

de televisió en què apareixia Françoise Giroud, secretària d'estat de la Condió Femenina. “Maso” i “Miso” signifiquen *masoquista* i *misògina* i fan referència a l'actitud de Giroud: per assegurar la seva posició, es permet fer bromes sexistes amb els homes. El vídeo, en el qual s'interromp, s'exposa i es desconstrueix el monòleg misogin de “l'espectacle”, és especialment eficaç a l'hora de representar una forma de paròdia i pertorbació.

El film-collage *Boy Meets Girl (Noi coneix noia, 1978)* d'Eugènia Balcells, realitzat a partir de milers d'imatges, critica amb humor càustic els estereotips de gènere en els mitjans de comunicació. Aquest film es va projectar al bar biblioteca feminista La Sal, espai fundat l'any 1977 per Carme Cases, Montse Solà, Sat Sapaté, Maria José Quevedo i Mari Chordà. Mari Chordà, pintora, poeta i activista feminista catalana, ha estat pionera de la seva generació a expressar la sexualitat femenina lliure, a parlar del plaer, de la maternitat i de relacions lèsbiques en la seva pintura i la seva poesia. Restaurat recentment, el vídeo *Sois belle et tais-toi ! (Sigues bonica i calla!, 1976)* de Delphine Seyrig, filmat per Carole Roussopoulos, és una recerca sobre els prejudicis de la indústria

cinematogràfica pel que fa a les dones. La pel·lícula recull el testimoni de vint-i-tres actrius que Delphine Seyrig va entrevistar a França, els Estats Units i el Quebec. Sovint per primera vegada, les actrius comparteixen reflexions i experiències sobre les condicions materials i les jerarquies de gènere que acompanyen la seva feina. La consciència compartida de les desigualtats estructurals en què treballen es converteix en un desig de canvi i una crida a la solidaritat que troba fortes ressonàncies en el moviment #metoo.

1 Carole Roussopoulos, Delphine Seyrig, Ioana Wieder, Nadja Ringart (Les Insoumuses): *Maso et Miso vont en bateau* (Maso i Miso van en barca), França, 1976. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir.

2 Delphine Seyrig: *Sois belle et tais-toi !* (Sigues bonica i calla!), França, 1976. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir.

3 Delphine Seyrig, Ioana Wieder: *Où est-ce qu'on se mai ?* (Quin és el nostre lloc l'1 de maig?), França, 1976. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir.

Llites transnacionals*

Delphine Seyrig, Carole Roussopoulos i Ioana Wieder van participar en la creació d'una xarxa feminista transnacional en una època marcada per la descolonització. Alguns dels vídeos produïts pel seu cercle tracen una cartografia de les lluites de les dones en diferents regions del món: contra la guerra del Vietnam, en suport dels presos i les preses polítiques i contra la pena de mort a l'Espanya de Franco, a favor de la causa palestina o les Panteres Negres, o fins i tot contra la pràctica de la tortura i la violació en les dictadures llatinoamericanes.

Des del principi dels anys setanta, Carole Roussopoulos i el seu marit Paul van participar activament en xarxes i aliances transnacionals. Eren amics de l'escriptor francès Jean Genet, a qui van filmar llegint una declaració de suport a Angela Davis [*Genet parle d'Angela Davis (Genet parla d'Angela Davis), 1970*]. Van acompanyar Jean Genet en un viatge als camps palestins de Jordània durant el conflicte del Setembre Negre el 1971. Carole Roussopoulos es va acostar als membres de les Panteres Negres i va compartir amb ells els seus coneixements tècnics sobre cinema i vídeo a Algèria i el Congo. Delphine Seyrig va donar suport actiu a la Coordinadora de Dones Negres,

un grup de dones immigrants a França procedents de l'Àfrica Occidental i del Carib, que es van mobilitzar contra el racisme i les polítiques colonialistes franceses a finals dels anys setanta. És així com es van documentar algunes de les lluites de les poblacions immigrants a França: una tasca que més endavant va assumir el Centre audiovisual Simone de Beauvoir.

En la dècada de 1980, el Centre Audiovisual Simone de Beauvoir va produir diversos vídeos que plantejaven la qüestió del feminisme transnacional i reivindicaven la interseccionalitat, com *La conférence des femmes. Nairobi 85 (La conferència de les dones. Nairobi 85, 1985)* de Françoise Dasques, un documental excepcional que retrata el fòrum que va reunir organitzacions feministes no governamentals d'arreu del món a Nairobi el juliol del 1985, paral·lelament a la III Conferència Mundial sobre la Dona organitzada per les Nacions Unides, per debatre qüestions relacionades amb la raça, la classe i "l'orientació sexual".

El primer vídeo de Seyrig, *Inês (1974)*, és una crida a l'alliberament de la política brasilera de l'oposició, Inês Etienne Romeu, per mitjà d'una dolorosa recreació de les tortures que va patir quan era a la presó.

1+2 Françoise Dasques: *La Conférence des femmes – Nairobi 85* (La Conferència de Mujeres – Nairobi 85), 1985. Centre audiovisual Simone de Beauvoir.

3 Carole Roussopoulos i Ioana Wieder: *Les Mères espagnoles* (Les mares espanyoles), França, 1975. Centre audiovisual Simone de Beauvoir.

* El concepte de transnacionalitat aborda aquí les lluites feministes des d'una perspectiva global, alhora que considera com s'entrecruen amb diferents formes d'opressió com el racisme, el sexisme, el classisme, el capacitisme, l'homofòbia i la transfòbia, i s'articulen en el context del capitalisme, el postcolonialisme i el patriarcat.

Estableix un diàleg amb *La torture (La tortura, 1976)* de Katerina Thomadaki i Maria Klonaris, una de les primeres performances d'art corporal que va tenir lloc a França. Com a part la seva defensa permanent dels drets humans, Seyrig també va visitar la presó de Stammheim, a Stuttgart, on estaven empresonats els membres de la Fracció de l'Exèrcit Roig (Rote Armee Fraktion, RAF) als quals se'ls van negar els drets humans més elementals.

Les obres de Rada Akbar (*Abarzanan-Superwomen, 2023*) parlen de la realitat de la vida de les dones a l'Afganistan actual. Fent referència a la llarga història de la indústria de les catifes en aquest país, posen en relleu el paper important de les dones en la preservació de la seva cultura. S'inspiren en antigues pintures perses en miniatura, tot i que estan fetes amb filferro i colors d'inspiració militar.

Femmes du Vietnam (Dones del Vietnam, 1974) és un diaporama sonor produït per Jane Fonda i Delphine Seyrig amb la col·laboració de Ioana Wieder i el company de Seyrig, l'actor Sami Frey, a partir d'un muntatge de diapositives preses per Jane Fonda durant el seu viatge al Vietnam, acompanyades de comentaris.

Sarah Maldoror, cineasta de Guadalupe amb un ric bagatge transnacional, anticolonial, revolucionari i poètic, va filmar en els anys vuitanta diverses figures històriques de dones, entre les quals hi havia editores, cantants i escriptores, com Assia Djebar, Christiane Diop, Toto Bissainthe i Ana Mercedes Hoyos.

Contrarestar la normativitat

Els vídeos de *Les Insoumuses*, alhora que generen contrainformació sobre temes polèmics per a la televisió pública, subratllen la importància del suport, l'intercanvi i la comunicació entre dones. Les imatges produïdes pertanyen tant a les persones filmades com a les videastes. És una dimensió essencial de l'ètica del col·lectiu de vídeo. *Les prostituées de Lyon parlent* (Les prostitutes de Lió parlen, 1975) de Carole Roussopoulos és un film pioner pel retrat íntim d'unes treballadores sexuals que expliquen i analitzen les seves lluites. La càmera es transforma aquí en un dispositiu d'escolta: les dones que parlen aprofiten les possibilitats que ofereix la tecnologia del vídeo portàtil per comunicar-se de manera autònoma. Aquesta dimensió relacional també es pot veure a *Le FHAR* (1971) de Roussopoulos, que documenta la pràctica política i les idees del Front Homosexual d'Acció Revolucionària.

Amb el film *Thokozani Football Club: Team Spirit* (Club de futbol Thokozani: esperit d'equip, 2014), Thembela Dick ofereix un retrat col·lectiu de les jugadores d'un equip de futbol del municipi d'Umlazi a Durban (Sud-àfrica), format per lesbianes negres. Han triat el nom de Thokozani Qwabe per retre homenatge a una jove

futbolista lesbiana que va ser víctima d'un delicte d'odi el 2007.

El 1986, davant la càmera d'Abraham Ségala, Delphine Seyrig convida a casa seva l'artista britànica Mary Barnes (1923–2001) per parlar de la bogeria. Mary Barnes va passar per aquesta experiència extrema, que la va portar a pintar i a escriure, i Delphine Seyrig va interpretar el paper d'Aloïse Corbaz, artista suïssa (1866–1964) que patia esquizofrènia, en la pel·lícula *Aloïse* (1975) de Liliane de Kermadec (1928–2020).

1 Carole Roussopoulos: *Les Racistes ne sont pas nos pères les violeurs non plus* (Els racistes no són els nostres col·legues, els violadors tampoc), França, 1986. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir

2 Carole Roussopoulos: *Les prostituées de Lyon parlent* (Les prostitutes de Lyon parlen), França, 1975. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir

Pràctiques insubmises

Al llarg dels anys setanta, Les Insoumuses i altres col·lectius van participar en lluites feministes i aliances polítiques. Els temes que es qüestionaven eren sobretot l'autonomia sexual de les dones, el treball reproductiu, el treball sexual i l'emergència del moviment d'alliberament de les lesbianes i els gais a França. Delphine Seyrig va participar en diverses iniciatives públiques a favor de la legalització de l'avortament com *El manifest de les 343*, signat el 1971 per dones que declaraven haver avortat, i va donar suport actiu a les dones que buscaven ajuda per interrompre embarassos no desitjats. Testimoni punyent, fruit de l'escolta com a pràctica feminista solidària, *Accouche!* (Pareix!, 1977) de Ioana Wieder presenta una crítica de les violències ginecològiques basada en les experiències de les dones i les pràctiques del personal sanitari.

El 1976, Carole Roussopoulos i Delphine Seyrig van dirigir *SCUM Manifesto* (Manifest SCUM) a partir d'una lectura del text epònim de Valerie Solanas del 1967. La traducció al francès del text de Solanas ja estava exhaurida i la idea inicial era tornar-la a posar a disposició del públic. Coneguda essencialment per haver disparat a Andy Warhol el 1968, Solanas no va participar en cap col·lectiu feminista i va passar bona part de la seva vida adulta a la presó o en institucions psiquiàtriques. Tanmateix, el radicalisme sense compromís de *SCUM Manifesto* i el fet que l'autora es mantingués al marge dels moviments d'alliberament li atorguen un paper especial en la història del feminisme.

A més de retre homenatge al posicionament revolucionari de Solanas, el vídeo és un testimoni de la pràctica videogràfica de Les Insoumuses. Seyrig i Roussopoulos

estan assegudes una davant de l'altra en un entorn domèstic, mentre una pantalla de televisió emet notícies sobre diferents conflictes contemporanis generats pels homes. Seyrig dicta mentre Roussopoulos tecleja en una màquina d'escriure, i finalment es nega a continuar fent aquesta feina típicament sexista.

Standard (1976–2020) és una acció de Fina Miralles que va dur a terme l'octubre de 1976 a la Galeria G de Barcelona. L'artista es va asseure en una cadira de rodes lligada de mans i peus, i emmordassada amb una mantellina. Davant seu, una projecció de diapositives mostrava tot allò que, segons la normativitat de gènere, conformava socialment la dona: la primera comunió, el casament, la maternitat i la formació d'una família, la vida domèstica; i alhora, un ideal de bellesa, ser objecte de desig.

¹ Carole Roussopoulos, Delphine Seyrig: *SCUM Manifesto*, França, 1976. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir.

² Abraham Ségal: *Couleurs folie* (Colors de bogeria), França, 1986. Centre audiovisuel Simone de Beauvoir.

Una història en curs

L'anàlisi del llegat de Les Insoumuses i la qüestió de la memòria audiovisual posen en relleu la importància de les genealogies de les dones i els arxius feministes. La contribució essencial de Les Insoumuses a la construcció d'un arxiu visual dels moviments feministes, gràcies a la creació del Centre audiovisual Simone de Beauvoir, es pot considerar avui un llegat polític a França i més enllà de les seves fronteres. En demanar a Simone de Beauvoir si podien posar el seu nom al Centre, Seyrig, Roussopoulos i Wieder van voler subratllar la continuïtat entre generacions i la importància que continuen tenint per al present les lluites de les generacions anteriors. El vídeo *Pour mémoire* (Per la memòria, 1986), rodat uns anys després de la mort de Simone de Beauvoir, és un gest de record i un homenatge a una dona que va tenir un paper importantíssim en el desenvolupament personal de Seyrig i en els moviments d'alliberament de la dona arreu del món.

En el vídeo *La Roquette, prison de femmes* (La Roquette, presó de dones, 1974), Nicole Croiset i Nil Yalter donen veu a Mimi, una expresidària, amb imatges de les parets de la presó i una performance de Nil Yalter que relata el confinament físic i psicològic que pateixen les preses. Megan Rossman a *The Archivettes* (2018) i Lur Olaizola a *Hirugarren koadernoa* (El tercer quadern, 2022) confronten arxius que van des de la vida íntima fins a l'àmbit polític, creant una constel·lació de lluites i pensaments polítics de diverses generacions de dones feministes o lesbianes. Dues obres contemporànies que es resisteixen a ser esborrades.

Les fotografies documentals de la performance *MONUMENT 0.7: M/Others*

(Monument 0.7: M/A(It)res, 2019) d'Eszter Salamon evocuen els vincles entre una mare i una filla, de la mateixa manera que la fotografia de Zanele Muholi ret homenatge a la seva mare, dona de fer feines (*Sine II*, Sheraton Hotel, Brooklyn, 2019).

A partir de l'herbari de Rosa Luxemburg a *Manifestation végétale. L'herbier résistants Rosa Luxemburg* (Manifestació vegetal. L'herbari resistent de Rosa Luxemburg, 2020–2023), Paula Valero Comín estableix els vincles entre la resiliència de les plantes urbanes i el compromís de dones de diferents països i generacions, que l'artista ha triat per la seva actitud en la protecció de la diversitat de tots els éssers vius.

Delphine Seyrig: *Pour mémoire*, 1986. Centre audiovisual Simone de Beauvoir

Programes públics

SESSIONS ESPECIALS

- SESSIÓ INAUGURAL

11.07.24, 19.00 h, Sala Laya
Projecció de *SCUM Manifesto* (Carole Roussopoulos, Delphine Seyrig, 1976).
Restauració digital feta per la BnF (Bibliothèque nationale de France).
→ Presentació a càrrec de les comissàries de l'exposició, Nicole Fernández Ferrer i Nataša Petrešin-Bachelez.

- VARDA I LES INSOUMUSES

06.09.24, 19.00 h, Sala d'exposicions i Sala Laya
→ Visita comentada a l'exposició amb Imma Merino, periodista i crítica de cinema, que ha realitzat l'assessorament de l'exposició "Agnès Varda. Fotografiar, filmar, reciclar" (CCCB, fins al 8 de desembre de 2024).
→ Seguidament presentació de la pel·lícula d'Agnès Varda *L'une chante, l'autre pas* (1977), que forma part de la retrospectiva que la Filmoteca de Catalunya li ha dedicat.

- CONSTRUIR UN ARXIU FÍLMIC FEMINISTA

18.09.24, 18.00 h, Sala Laya
→ Activistes del Centre de Documentació de Ca la Dona i l'equip de la Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona.
Des del present, una nova generació treballa, preserva i visibilitza els arxius de tots dos espais enfrontant-se a una sèrie de preguntes: Com relacionar-nos amb la genealogia feminista des d'un lloc íntim i polític? Com garantir la transmissió i accessibilitat d'aquestes històries en un futur? Com activar el document arxivat?

- FEMINISMES, VÍDEO I ARXIU
08.10.24, 18.00 h, Sala d'exposicions i Sala Laya

→ Visita comentada a l'exposició i xerrada a càrrec de Nicole Fernández Ferrer, copresidenta del Centre audiovisual Simone de Beauvoir, en conversa amb Marta Selva i Anna Solà, fundadores de Drac Màgic i la Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona.

- DENÚNCIA I ENUNCIACIÓ FEMINISTA

30.10.24, 18.00 h, Sala Laya
→ Programa de vídeo experimental feminista de les últimes dècades, audiovisual de vocació militant que mostra una continuació de les pràctiques filmiques feministes a les mans de realitzadoris del territori català.
→ A càrrec de l'equip d'Hamaca.

- LLUITES COLLECTIVES. EL CINEMA D'HELENA LUMBRERAS

05.11.24, 18.00 h, Sala Laya
→ Presentació a càrrec del Centre de Restauració i Conservació de la Filmoteca de Catalunya, revisant les figures d'Helena Lumbreras i Emma Cohen.

CICLE DE CINEMA: DELPHINE SEYRIG, ACTRIU, CINEASTA I ACTIVISTA

03.09.24, 20.00 h

22.09.24, 20.00 h

- *Calamity Jane and Delphine Seyrig. A Story* (Babette Mangolte, 2019, 87')

04.09.24, 18.00 h

10.09.24, 20.00 h

- *L'année dernière à Marienbad* (Alain Resnais, 1961, 93')

04.09.24, 21.00 h

11.09.24, 17.00 h

- *India Song* (Marguerite Duras, 1975, 120')

05.09.24, 21.00 h

15.09.24, 20.00 h

- *Aloïse* (Liliane de Kermadec, 1975, 120')

07.09.24, 18.00 h

17.09.24, 17.00 h

- *Muriel ou le temps d'un retour* (Alain Resnais, 1963, 116')

07.09, 21.00 h

19.09, 21.00 h

- *Baxter, Vera Baxter* (Marguerite Duras, 1977, 90')

08.09.24, 20.00 h

11.09.24, 20.00 h

- *Baisers volés* (François Truffaut, 1968, 90')

- *Freak Orlando*

(Ulrike Ottinger, 1980, 121')

12.09.24, 21.00 h

20.09.24, 18.00 h

- *Mr. Freedom*
(William Klein, 1969, 105')
13.09.24, 17.00 h
22.09.24, 18.00 h
- *Peau d'âne*
(Jacques Demy, 1970, 90')
13.09.24, 21.00 h
21.09.24, 18.00 h
- *Jeanne Dielman, 23 quai du Commerce, 1080 Bruxelles*
(Chantal Akerman, 1975, 193')
14.09.24, 17.30 h
27.09.24, 16.30 h
- *Les Lèvres rouges*
(Harry Kümel, 1971, 101')
17.09.24, 20.00 h
24.09.24, 21.00 h
- *Letters Home*
(Chantal Akerman, 1988, 104')
18.09.24, 21.00 h
26.09.24, 21.30 h
- *Le charme discret de la bourgeoisie*
(Luis Buñuel, 1972, 102')
19.09.24, 17.00 h
25.09.24, 20.00 h
- *A Doll's House*
(Joseph Losey, 1973, 106')
20.09.24, 21.00 h
26.09.24, 17.00 h
- *Johanna d'Arc of Mongolia*
(Ulrike Ottinger, 1989, 165')
21.09.24, 20.00 h
29.09.24, 20.00 h

LLUITES COLLECTIVES, FILMS FEMINISTES DELS ANYS 70 I 80 A FRANÇA

- 05.09, 18.00 h
- *Maso et Miso vont en bateau*
(Les Insoumuses : Nadja Ringart, Roussopoulos, Delphine Seyrig, Ioana Wieder, 1976, 55')
Restauració feta per la ZKM Karlsruhe en col·laboració del Centre Pompidou
- 12.09, 18.00 h
- *Y'a qu'à pas baiser* (C. Roussopoulos, 1971, 16')
 - *Le F.H.A.R.* (C. Roussopoulos, 1971, 26')
 - *Les prostituées de Lyon parlent Roussopoulos* (C. Roussopoulos, 1975, 46')
→ Presentació a càrrec de les investigadores del grup CINEMA de la UPF.
- 19.09, 18.00 h
- *La marche des femmes à Hendaye.* (C. Roussopoulos, I. Wieder, 1975, 30')
 - *Les Mères espagnoles* (C. Roussopoulos, I. Wieder, 1975, 59')
→ Presentació a càrrec de Ros Murray i Arantza Santesteban.
- 24.09, 18.00 h
28.09, 21.30 h
- *Sois belle et tais-toi !* (Delphine Seyrig 1981, 115')
Restauració digital feta per la BnF (Bibliothèque nationale de France)
- 15.10, 17.00 h
- *Flo Kennedy, portrait d'une féministe américaine* (C. Roussopoulos, I. Wieder, 1982, 59')

- *Les Racistes ne sont pas nos potes, les violeurs non plus* (I. Wieder, Nadja Ringart i altres, 1986, 36')
→ En el marc del cicle Per amor a les arts, en col·laboració amb el MACBA.

CRÈDITS

Precusores:
feminismes, càmera en mà i arxiu a l'espatlla
Exposició a la Filmoteca de Catalunya
De l'11 de juliol al 17 de novembre de 2024

COMISSARIAT
Nicole Fernández Ferrer
Nataša Petrešin-Bachelez

CAP DE PROGRAMACIÓ, EXPOSICIONS I SERVEIS EDUCATIUS
Marina Vinyes Albes

COORDINACIÓ DE L'EXPOSICIÓ
Núria Expósito
Esther Vilà

DISSENY GRÀFIC I ESPAI
Katharina Hetzeneder
Sara Torres i Èlia Bagó

PEÇA AUDIOVISUAL DE COMUNICACIÓ
Ana Pfaff

PRODUCCIÓ I MUNTATGE
Grop Exposicions i Museografia

IL·LUMINACIÓ
ILM

SUBTITULATGE
36caracteres

TRADUCCIÓ, REVISIÓ I CORRECCIÓ LINGÜÍSTIQUES
Tys

TRANSPORT
SIT

AGRAÏMENTS
Centre d'Art Santa Mònica, Bibliothèque Marguerite Durand, MACBA, Àlex Mitrani, Peggy Préau, Duncan Youngerman.

Una producció de la Filmoteca de Catalunya, a partir de l'exposició produïda per la Cité internationale des arts, en col·laboració amb el Centre audiovisuel Simone de Beauvoir i el Festival d'Automne de París.

Consulteu el detall de les sessions al web de la Filmoteca de Catalunya. A la Biblioteca del cinema hi trobareu bibliografia seleccionada per l'equip de la Biblioteca i les comissàries de l'exposició.

Horari sala d'exposicions:
De dimarts a divendres, de 10 a 14 h i de 16 a 21h.
Dissabte i diumenge, de 16 a 21h.
Entrada gratuïta.

Amb les artistes:

- Rada Akbar
- Claire Atherton
- Ti-Grace Atkinson
- Pilar Aymerich
- Eugènia Balcells
- Chimurenga
- Mari Chordà
- Nicole Croiset
- Coordination des femmes noires
- Françoise Dasques
- Catherine Deudon
- Thembela Dick
- Pierre Jouannet
- Bouchra Khalili
- Maria Klonaris & Katerina Thomadaki
- Anne Faisandier
- Martine Franck
- Sarah Maldoror
- Kate Millett & Sophie Keir
- Fina Miralles
- Guy Le Querrec
- Zanele Muholi
- Lur Olaizola
- Nadja Ringart
- Megan Rossman
- Carole Roussopoulos

- Paul Roussopoulos
- Yvette Roudy
- Eszter Salamon
- Abraham Ségala
- Delphine Seyrig
- Paula Valero Comín
- Ioana Wieder
- Awa Thiam
- Nil Yalter

Amb la col·laboració de:

- Ca La Dona
- Investigadores grup CINEMA (UPF)
- Hamaca
- MACBA
- Imma Merino
- Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona
- Ros Murray
- Arantza Santesteban
- Marta Selva
- Anna Solà

Una producció de la Filmoteca de Catalunya, a partir de l'exposició produïda per la Cité internationale des arts, en col·laboració amb el Centre audiovisuel Simone de Beauvoir i el Festival d'Automne de Paris.